

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษานับว่ามีความสำคัญอย่างมาก คือ เป็นกระบวนการสร้างคนให้มีความรู้ ความสามารถมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็น มีลักษณะนิสัยจิตใจที่ดีงาม มีความพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อตนเอง และสังคม มีความรู้ความสามารถที่จะประกอบอาชีพได้ซึ่งการศึกษาช่วยพัฒนาและส่งเสริมให้คน มีความเจริญงอกงาม ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาการศึกษาจึงเป็นความจำเป็นของ ชีวิตอีกประการหนึ่งนอกเหนือจากปัจจัย 4 ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นปัจจัยที่ 5 ที่มีบทบาทและความสำคัญที่จะช่วยในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ยิ่งในยุค ปัจจุบันการจัดการศึกษานั้นต้องการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ระบุถึงการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดการศึกษาที่กล่าวว่าในการจัดการศึกษาในมาตรา 80 ข้อ 4 ส่งเสริมและ สนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและ สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ (“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550”. 2550 : 22-24)

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามมาตรา 8 (2) ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วม ของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพสถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ตามมาตรา 9 (6) โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษา เพื่อความเป็นไทย ความเป็น พลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนการศึกษาต่อให้สถานศึกษา ขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพ และปัญหาในชุมชน รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

ในปัจจุบันสถานศึกษาจึงต้องมีการจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามี บทบาท อำนาจหน้าที่ ในการที่จะพิจารณา เสนอนโยบาย แผนพัฒนามาตรฐาน และหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ แผนการศึกษาแห่งชาติ โดยให้การสนับสนุนทรัพยากร มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาแต่ละแห่ง (“พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)”). 2545 : 20)

สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากผลงานวิจัย ของนักวิชาการ เช่น วุฒิสวรรณรังสี (2541 : 69) เข้มเพชร แก่นสา (2543 : บทคัดย่อ) และ ศุภมาส ภาระเกตุ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมพบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามบทบาทหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง และงานวิจัยของ นิमित มั่งมีทรัพย์ (2543 : 1) พบว่าสภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของหน่วยงานและนักวิชาการพบว่าการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีปัญหาต่างๆ ดังต่อไปนี้คือ สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 21-22) ได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขาดความชัดเจนเรื่องบทบาท หน้าที่ ขาดทักษะและประสบการณ์ในวิธีการทำงานร่วมกัน สถานศึกษาส่วนหนึ่งคิดว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเพียงผู้สนับสนุนมากกว่าเป็นผู้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงาน ร่วมรับผลที่เกิด และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีภาระงานมาก การประชุมขาดความต่อเนื่องและพร้อมเพียง นอกจากนี้ ปราโมทย์ กิ่งแก้ว (2544 : 97) พบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สำคัญอีกประการ คือ ผู้บริหารสถานศึกษายังไม่เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับ วรณิ ภาณุวัฒน์สุข (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนเกิดจากการที่ชุมชนไม่เข้าใจบทบาท หน้าที่ของตัวเองที่มีต่อการจัดการศึกษาเกี่ยวกับด้านบริหารจัดการ ด้านวิชาการ และการสนับสนุนส่งเสริมด้านการจัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 21-22) ส่วนใหญ่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามายังขาดความรู้ความสามารถ และประสบการณ์เกี่ยวกับทักษะในการบริหาร เป็นเพียงการเข้าร่วมรับฟังการชี้แจง หรือรับรู้ในสิ่งที่สถานศึกษาปฏิบัติไปแล้ว ขาดการแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นหรือมีการแสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งผู้ที่เคยมีประสบการณ์กับความพยายามในการนำเอาแนวทางของการมีส่วนร่วมมาใช้ มีความตระหนักถึงปัญหา และข้อจำกัด หรืออุปสรรคที่สำคัญต่อการนำรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมไปใช้ โดยปัญหา และอุปสรรคพื้นฐานของการมีส่วนร่วม คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังขาดความชัดเจนเรื่องบทบาทหน้าที่ว่าตนเองจะทำอะไร ทำอย่างไร และเพื่ออะไร บุคคลที่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการส่วนใหญ่ได้รับการ

ร้องขอจากสถานศึกษามากกว่าได้รับการคัดสรรจากกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริง วิธีการทำงานร่วมกันของคณะกรรมการยังขาดทักษะ และประสบการณ์ สถานศึกษาส่วนหนึ่งยังคิดว่า คณะกรรมการ เป็นเพียงผู้สนับสนุนด้านทรัพยากรทางการศึกษามากกว่าเป็นผู้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงาน และ ร่วมรับผลที่เกิดขึ้น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนหนึ่งยังคิดว่า การบริหารจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเพียงที่ปรึกษา หรือ เป็นผู้ปฏิบัติตามการร้องขอจากสถานศึกษา

จากสภาพและปัญหาดังกล่าวข้างต้นหน่วยงานทางการศึกษาได้พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการจัดอบรมชี้แจงให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทราบถึงบทบาทและหน้าที่ตลอดความเป็นมาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติพุทธศักราช 2546 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ก็ได้นำแนวนโยบายในการสนับสนุนให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามบทบาทอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. 2551 : 7) ถึงแม้ว่าจะมีความชัดเจนในการกำหนดนโยบายในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ชัดเจนดังกล่าวแล้วก็ตาม แต่ในความเป็นจริงแล้วในการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นในการสร้างหลักสูตร การกำหนดแผนยุทธศาสตร์ ในการจัดการศึกษา หรือการวางแผนการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ได้มีนโยบายให้สถานศึกษาได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติพุทธศักราช 2546 โดยแต่ละโรงเรียนได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้นทุกโรงเรียน และทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2552 ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเมื่อมีการจัดประชุมไปแล้วจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยจึงพิจารณาเห็นความสำคัญที่จะต้องมีการศึกษา เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 เพื่อเป็นข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากับสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากับสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความสำคัญของการวิจัย

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามมาตรา 8 (2) ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อันจะเป็นแนวทางให้สถานศึกษาได้รู้แนวปฏิบัติการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

1. หน่วยในการวิเคราะห์

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 1,946 คน ปีการศึกษา 2552

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 332 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ยามาเน (Yamane. 1973 : 125) ความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 และใช้การวิธีสุ่มอย่างง่าย

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย

3.1.1 ผู้แทนผู้ปกครอง

3.1.2 ผู้แทนครู

3.1.3 ผู้แทนองค์กรชุมชน

3.1.4 ผู้แทนองค์กรส่วนท้องถิ่น

3.1.5 ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา

3.1.6 ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์

3.1.7 ผู้ทรงคุณวุฒิ

3.1.8 ผู้บริหารสถานศึกษา

3.2 ตัวแปรตาม

3.2.1 สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

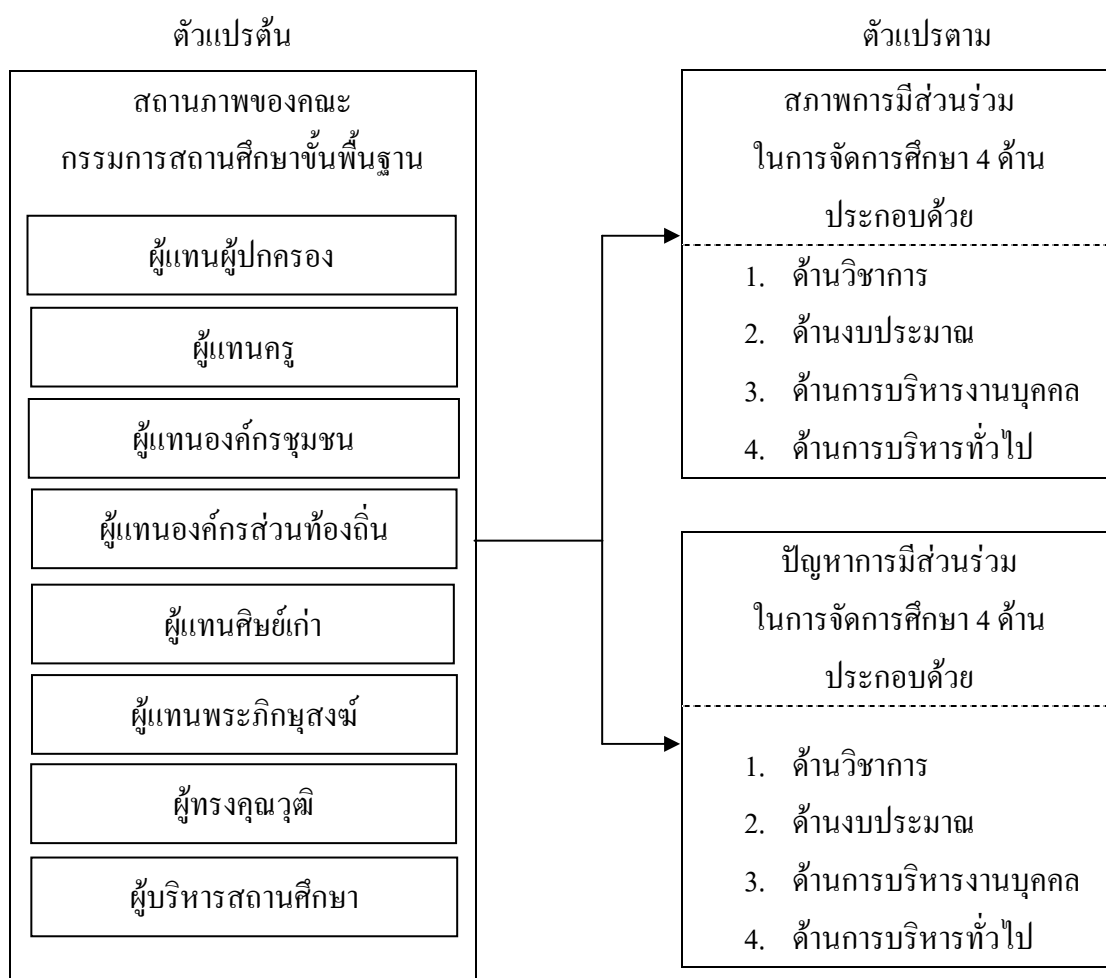
3.2.2 ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้น คือ สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 9)

2. ตัวแปรตาม คือ สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ประกอบด้วยงาน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 13)

ภาพประกอบ 1 แสดงตัวแปรต้น และตัวแปรตามในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา หมายถึง การที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้อง หรือ การเข้าไปมีส่วนมีเสียงในการกำหนดนโยบาย และการนำนโยบายไปปฏิบัติ ตลอดจนเข้าไป พิจารณาผลกระทบของนโยบาย เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงความเป็นนโยบายในครั้งต่อไป โดย ร่วมกันคิดแก้ปัญหา การดำเนินการ การร่วมกันวางแผน ร่วมปฏิบัติงานในรูปการเสียดสละแรงงาน การบริจาคเงิน วัสดุสิ่งของ และร่วมกันติดตามผลงานบำรุงรักษาสาธารณประโยชน์ เพื่อช่วยเหลือ กลุ่ม หรืองานที่ตนมีความรับผิดชอบ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้านโดยวัดจาก แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ดังนี้

1.1 ด้านวิชาการ หมายถึง การให้ความคิดเห็นในส่วนของแผนปฏิบัติงานประจำปี การศึกษาแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา การพิจารณาให้ความเห็นในการวางแผนงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การให้ความเห็นชอบในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพิจารณาให้สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร สนับสนุนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา และมาตรฐาน การพิจารณาให้ความเห็นชอบการเพิ่มเติมรายวิชาพิเศษ เสนอแนะข้อบกพร่องในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านงบประมาณ หมายถึง การให้ความเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานประจำปี การจัดทำแผนงบประมาณ และคำขอตั้งงบประมาณ เพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้เงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา การขอโอน และขอการเปลี่ยนแปลงงบประมาณ ส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาให้มีความคล่องตัว การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง การให้ความเห็นชอบแผนอัตรากำลัง ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนา มีขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติหน้าที่และมีโอกาสก้าวหน้าในวิชาชีพ การพิจารณาแนวทางในการให้ได้มาซึ่งครูที่มีจำนวนเพียงพอต่อการเรียนการสอนในสถานศึกษาในกรณีที่สถานศึกษาแห่งนั้นขาดอัตรากำลังครู

1.4 ด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง การร่วมจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาการรับนักเรียนของสถานศึกษาสอดคล้องกับประชากรวัยเรียนในเขตพื้นที่บริการ การให้ความเห็นชอบแผนการยุบเลิกหรือรวมสถานศึกษา การร่วมวางแผนในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารกิจการนักเรียน

2. ปัญหาการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษา หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามบทบาทอำนาจหน้าที่ในงาน 4 ด้าน โดยวัดจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ดังนี้

2.1 ด้านวิชาการ หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการให้ความเห็นแผนปฏิบัติงานประจำปี แผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา การพิจารณาความเห็นในการวางแผนงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การให้ความเห็นในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพิจารณาให้สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและการ

รับประเมินจากภายนอก การรายงานต่อสาธารณชน การพิจารณาให้ความเห็นในการเพิ่มเติมรายวิชาพิเศษ

2.2 ด้านงบประมาณ หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการให้ความเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานประจำปี การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้เงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา การโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ให้ความความคล่องตัว การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการให้ความเห็นชอบแผนอัตรากำลัง ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนา มีขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ และมีโอกาสก้าวหน้าในวิชาชีพ การพิจารณาแนวทางในการให้ได้มาซึ่งครูที่มีจำนวนเพียงพอต่อการเรียนการสอนในสถานศึกษาในกรณีที่สถานศึกษาแห่งนั้นขาดอัตรากำลังครู

2.4 ด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการร่วมจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การรับนักเรียนของสถานศึกษาสอดคล้องกับประชากรวัยเรียนในเขตพื้นที่บริการ การให้ความเห็นชอบแผนการยุบเลิกหรือรวมสถานศึกษา การร่วมวางแผนในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารกิจการนักเรียน

3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่พิจารณา เสนอนโยบาย แผนพัฒนามาตรฐาน และหลักสูตรแกนกลางในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ให้การสนับสนุนทรัพยากรมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในข้อตกลงในการทำงานร่วมกันกับสถานศึกษา ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กร ชุมชน ผู้แทนองค์กรส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารสถานศึกษา

4. สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบ การจัดการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพต่างกันมีสภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน
2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพต่างกันมีปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สามารถปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 สามารถนำข้อมูลไปวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น